

Aandoening

Polycythemia Vera (PV)

Polycythemia Vera is een ziekte waarbij het beenmerg te veel rode bloedcellen maakt en vaak ook te veel bloedplaatjes (trombocytose) en witte bloedcellen (leukocytose).

Polycythemia Vera is een zeldzame aandoening, die jaarlijks bij ongeveer 300 mensen in Nederland wordt vastgesteld. De ziekte komt iets vaker voor bij mannen dan bij vrouwen. Polycythemia Vera wordt veroorzaakt doordat de werking van het beenmerg niet normaal is. Waarom dit beenmerg zich afwijkend gedraagt is onbekend.

Meer informatie? Kijk op de website van de MPN Stichting (<https://mpn-stichting.nl/>).

Meer informatie? Kijk op Kanker.nl (<https://www.kanker.nl/kankersoorten/polycythaemia-vera/algemeen/polycythaemia-vera>)

Onderzoeken

Om de diagnose te kunnen stellen, doet de arts een lichamelijk onderzoek bij u. Ook wordt er bloed afgenomen voor een uitgebreid bloedonderzoek.

De arts spreekt ook beenmergonderzoek af (crisabiopsie en sternumpunctie). Verder wordt er een röntgenfoto van de borstkas gemaakt en een echo van de milt.

Bloedprikken

Bij bloedonderzoek nemen we 1 of meer buisjes bloed af met een hol naaldje. Dit bloed wordt in het laboratorium onderzocht.

Bloedonderzoek of onderzoek van urine of ontlasting is nodig als uw arts meer wil weten over:

- uw gezondheid;
- het verloop van uw ziekte;
- het resultaat van een behandeling.

<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/onderzoeken/bloedprikken>

Cytogenetisch onderzoek en moleculaire diagnostiek

Moleculaire diagnostiek en cytogenetisch onderzoek zijn onderzoeken in het laboratorium. Met deze onderzoeken kijken we naar het DNA in cellen. Zo kunnen we afwijkingen opsporen die belangrijk zijn voor het stellen van een diagnose en het kiezen van een behandeling.

Bij moleculaire diagnostiek onderzoeken we DNA of RNA in cellen, bijvoorbeeld uit bloed of weefsel. Hiermee kunnen we genetische afwijkingen, infecties of erfelijke kenmerken opsporen. Bij kanker helpt dit onderzoek om beter te begrijpen welke eigenschappen een tumor heeft. Op basis daarvan kan de arts soms een behandeling op maat adviseren. Dit noemen we ook

wel doelgerichte behandeling.

Cytogenetisch onderzoek is een chromosomenonderzoek. Chromosomen zijn dragers van erfelijk materiaal in onze cellen. Bij dit onderzoek kijken we naar het aantal chromosomen en naar de vorm en structuur ervan. Zo kunnen afwijkingen in het DNA worden gevonden.

Bij dit chromosomenonderzoek onderzoeken we meestal cellen uit het beenmerg. Daarom gebeurt het onderzoek vaak met een beenmergpunctie. Soms is bloedonderzoek voldoende.

Sommige DNA-afwijkingen zorgen ervoor dat de vooruitzichten van een ziekte gunstiger of juist minder gunstig zijn. Ook kunnen bepaalde afwijkingen invloed hebben op hoe goed een behandeling werkt. Deze informatie helpt de arts bij het bespreken van uw behandeltraject en vooruitzichten.

Geen erfelijkheidsonderzoek

Cytogenetisch onderzoek en moleculaire diagnostiek kijken naar afwijkingen die horen bij een ziekte, zoals kanker. Deze afwijkingen ontstaan vaak tijdens het leven en zijn meestal niet erfelijk.

Erfelijkheidsonderzoek kijkt juist naar aangeboren afwijkingen in het DNA die van ouders op kinderen kunnen worden doorgegeven. Hiermee onderzoeken we of een ziekte of aanleg voor een ziekte erfelijk is binnen een familie.

<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/onderzoeken/cytogenetisch-onderzoek-en-moleculaire-diagnostiek>

Cristabiopsie (beenmergonderzoek)

Bij een cristabiopsie haalt de arts met een holle naald een beetje beenmerg en een stukje botweefsel weg uit uw bekken.

Het beenmerg en botweefsel wordt in het laboratorium onderzocht om vast te stellen of er met de aanmaak van uw bloed iets mis is.

<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/onderzoeken/cristabiopsie-beenmergonderzoek>

Sternumpunctie (beenmergonderzoek)

Een sternumpunctie is een onderzoek waarbij de arts met een dikkere naald wat beenmerg uit het borstbeen (sternum) opzuigt.

Het beenmerg wordt vervolgens onderzocht. Met de uitslag van het onderzoek kan uw behandelend arts bepalen welke behandeling u verder nodig heeft.

<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/onderzoeken/sternumpunctie-beenmergonderzoek>

Echo-onderzoek algemeen (echografie)

Met een echo kan de radioloog of laborant een orgaan, pees of gewricht met geluidsgolven (echo) onderzoeken.

De radioloog of laborant beweegt met een klein apparaat (transducer) over het te onderzoeken lichaamsdeel. De transducer zendt geluidsgolven uit en vangt deze ook weer op. Het echoapparaat zet deze om tot een beeld.

<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/onderzoeken/echo-onderzoek-algemeen-echografie>

Behandelingen

Polycythemia Vera is een chronische ziekte. Dat betekent dat de ziekte niet kan worden genezen.

Het doel van de behandeling is om uw klachten (symptomen) te verlichten en het zoveel mogelijk voorkomen van complicaties. Hiervoor kan de arts verschillende medicijnen inzetten. Het kan ook zijn dat u regelmatig bloed moet laten afnemen (aderlaten) om de rode bloedcellen in het bloed te verminderen. Uw arts bespreekt met u wat in uw geval de beste behandelmogelijkheden zijn.

Aderlaten (flebotomie)

Bij aderlaten wordt een hoeveelheid bloed afgenomen met een infuus. Het doel van deze behandeling is om de hoeveelheid rode bloedcellen of het ijzergehalte in het bloed te verminderen.

Aderlaten wordt toegepast bij:

- ijzerstapeling (hemochromatose (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/ijzerstapeling-hemochromatose>)). Door het aderlaten vermindert de hoeveelheid ijzer in het bloed.
- een te hoge productie van rode bloedcellen (polycythemia vera) (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/polycythemia-vera-pv>). Door het aderlaten vermindert het aantal rode bloedcellen in het bloed.

De afspraken voor aderlatingen zijn op onze JBZ Dichtbij locaties in Boxtel, Drunen, Rosmalen of Zaltbommel. Bij deze locaties kunt u gratis parkeren. Lees hier meer over voordelen van onze JBZ Dichtbij locaties (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/jbz-dichtbij>).

In overleg kan een afspraak voor aderlaten ook gepland worden op onze hoofdlocatie in 's-Hertogenbosch.

<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/behandelingen/aderlaten-flebotomie>

Poliklinieken en afdelingen

Hematologie

Hematologie is het specialisme dat zich bezighoudt met ziekten van het bloed en de bloedvormende organen met name in het beenmerg en de lymfeklieren.

<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/hematologie>

Oncologisch Centrum

Het Oncologisch Centrum is de centrale plaats in het Jeroen Bosch Ziekenhuis voor patiënten met kanker of bloedziekten.

<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/oncologisch-centrum>

Code ONC-279